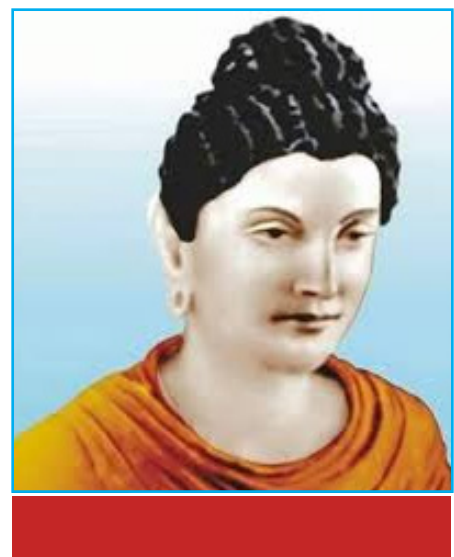

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 18 ਜੁਲਾਈ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay- 91-9780634849) HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

CM ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ, DGP ਸਮੇਤ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 17 ਜੁਲਾਈ 2025: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡੀਜੀਪੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਮੀਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ

ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ:

1. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
2. ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ
3. ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

4. ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸੰਦੇਸ਼

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਾਜਕਤਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਰੂਸੀ ਔਰਤ, ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੂਸੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਔਰਤ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕ ਆਉਟ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਜਸਟਿਸ ਸੁਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਜੇਇਮਲਿਆ ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਣ।

ਪਿਤਾ ਰੂਸੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਰਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ 7 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਠਿਕਾਣੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

“ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੱਜਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ 4 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੂਸੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਰੂਸੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਕੁਝ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,” ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 4 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। “ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੂਤਾਵਾਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਮਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਦਭਾਵਨਾ,

ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੂਸੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਹੁਣ ਲਈ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੂਸੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤ ਦੇ ਠਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ‘ਤੇ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਵਾਲੇ

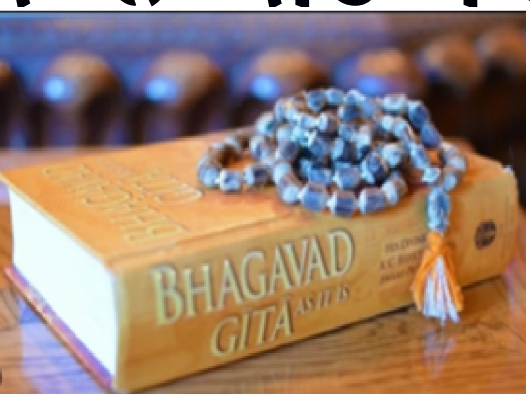
ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਵਾਬ” ਮਿਲਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸੱਚੇ ਵਿਵਹਾਰ ‘ਤੇ “ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ” ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੈਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। “ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਔਰਤ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ,” ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ SC-ST ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 17 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਦੇਹਰਾਦੂਨ: ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੇ SC-ST ਅਧਿਆਪਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-

SC-ST ਅਧਿਆਪਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

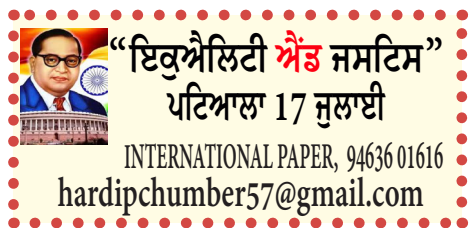

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ-ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ

ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੇਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਟਮਟਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 28(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,” ਇਹ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਰੈਸਕਿਊ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ DNA ਟੈਸਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੌਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਰੈਸਕਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਰੈਸਕਿਊ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੂ

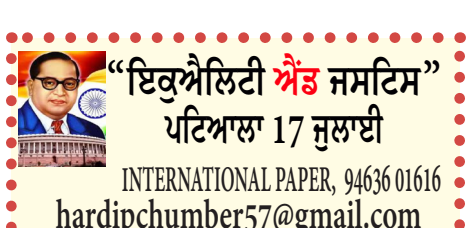
ਜੰਡਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਪਹਿਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਬੂਰ ਪਿਆ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੌਕਾਂ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ

ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਤਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਵਜੋਂ ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਿਖਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੇਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਤੋਂ ਅੱਜ ਇਹਨਾਂ ਭਿਖਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਰੈਸਕਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਇਹਨਾਂ ਭਿਖਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੈਸਕਿਊ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2019 ਵਿੱਚ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਦੇ ਕੈਦ ਅਤੇ 25000 ਜੁਰਮਾਨਾ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਖੰਨਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 25,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ

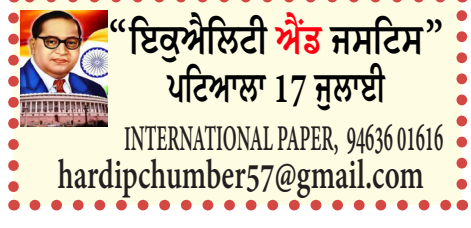
ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਪਿੰਡ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ

ਵਿੱਚ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡੀਐਸਪੀ ਹੈੱਡ ਕੁਆਰਟਰ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਖੰਨਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਜੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਸਨ ਪਰ ਬਾਕੀ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਤੋਂ 30,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਂਦਾ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਹੋਇਆ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਟੀਮ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ 15,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਡੰਕੀ ਰੂਟ ਮਾਮਲਾ: ਈ.ਡੀ. ਦੇ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਰਾਮਦ

ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈ.ਡੀ.) ਨੇ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ‘ਡੰਕੀ ਰੂਟ’ ਨੈੱਟਵਰਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ‘ਚ ਮਾਰੇ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ‘ਚ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਅਲੀ ਮੋਹਰਾਂ, ਵੀਜ਼ਾ ਟੈਂਪਲੇਟ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ

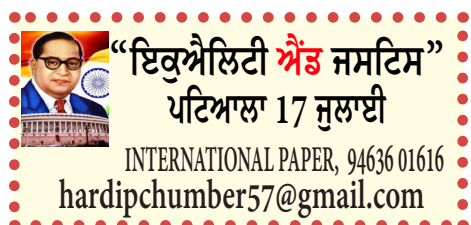

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਤੇ ਕਰਨਾਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਈ.ਡੀ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ 9 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਛਾਪਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਹੈਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਝ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕਰਕੇ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਵੇਂ ਡਿਪੋਰਟ

ਕੀਤੇ ਯਾਤਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿਛ ਦੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਈ.ਡੀ. ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਫੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈ.ਡੀ. ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾਅਲੀ ਏਜੰਟਾਂ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਉਮਰ ‘ਚ ਬਾਲ ਮਜਦੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

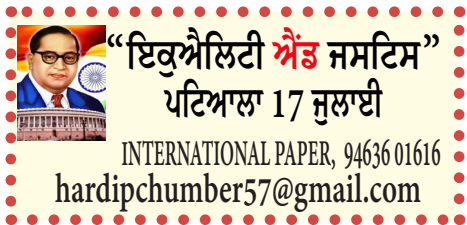
ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਬਾਲ ਮਜਦੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਰਨਵਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੁਰਮਾਂ, ਬਾਲ ਮਜਦੂਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਜਾਂ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਬਾਰੇ ਚਾਈਲਡ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1098 ‘ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਲ ਮਜਦੂਰੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੂਨਿਟ, ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜੁਵੇਨਾਇਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਿਮਾਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬੇਸਹਾਰਾ, ਲੋੜਵੰਦ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ

ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਰ-ਸਵੇਰ ਮਿਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਮਜਦੂਰੀ ਦੌਰਾਨ ਰੈਸਕਿਊ ਕੀਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ

ਲਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲੈਨ ਦੀ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਓ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਮਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਥੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਡਰੱਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਡਿਊਲ ਐਚ, ਐਕਸ ਅਤੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ 17 ਜੁਲਾਈ () ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਝਾਹੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਲ ਪੱਧਰ ਦਾ ਧਰਨਾ ਮੁੱਖ ਚੀਫ ਇੰਜਨੀਅਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੰਜ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਰਮ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇੰਜ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਏਕਤਾ ਮੰਚ, ਇੰਜ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਨਵੈਤ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਪਾਵਰਕਾਮ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਕੋ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ ਯੂਨੀਅਨ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਂਡਲੂ ਗਰਿੰਡ ਸਟਾਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸਦੇ ਮੰਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 02/06/25 ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ ਟੀ ਓ ਅਤੇ ਸੀਐਮਡੀ ਕੇਕੇ ਸਿਨਹਾ ਆਈ ਏ ਐਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨਾਲ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 50 ਮੰਗਾਂ ਚੋਂ 25 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

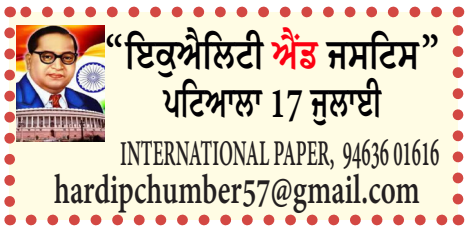
ਇਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਰਮ, ਬਿਜਲੀ ਏਕਤਾ ਮੰਚ, ਏਓਜੇਈ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਅਤੇ ਗਰਿੰਡ ਸਟਾਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ “ਵਰਕ ਟੂ ਰੂਲ” ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸਰਕਲ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਧਰਨੇ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸਰਕਲ ਈਸਟ, ਵੈਸਟ ਅਤੇ ਸਬ ਅਰਬਨ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਲ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨਾ

ਜਾਰੀ ਤਾਂ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ ਟੀ ਓ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਕੋਠੀ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤੋਂ “ਕਲਮ ਤੇ ਔਜਾਰ ਛੱਡੋ” ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 27 ਦੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ‘ਚ ਜੁੱਟ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਬਨ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ, ਧਰਮਿੰਦਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੱਸੀਆਂ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਦੂਦਾਂ, ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਕਸ 1 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਲਗਵਾਏ ਜਾਣ। ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹੇ

ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਮ.ਕੇਅਰਸ਼ ਫਾਰ ਚਿਲਡਰਨ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਬੱਚੀ ਕੰਚਨ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਬਾਰੇ ਬੈਠ ਖਾਤੇ ਦੀ ਪਾਸਬੁੱਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੇਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਫੇਸਟਰ

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੀ ਹੈ?

13 ਅਕਤੂਬਰ, 1935 ਦੇ ਯੋਓਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਾਸਿਕ ਵਿਖੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 30 ਅਤੇ 31 ਮਈ, 1936 ਨੂੰ ਦਾਦਰ, ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। “ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮਰਾਂਗਾ।” ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ

ਸੀ। ਲਗਭਗ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਅਛੁਤ ਮਹਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

1. ਧਰਮ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮ ਲਈ।
2. ਹਮਦਰਦ ਬਣਨ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ।
3. ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ।
4. ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ।
5. ਸਮਾਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ।

6. ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰੋ।
7. ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ?
8. ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ?
9. ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ?
10. ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਕਦਮ ‘ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?
11. ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ?
12. ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਬਦਲੋ।
13. ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ?
14. ਉਹ ਧਰਮ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ।
15. ਉਹ ਧਰਮ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਅਧਰਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ।
16. ਉਹ ਧਰਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ।
17. ਉਹ ਧਰਮ ਜੋ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।
18. ਉਹ ਧਰਮ ਜੋ ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ।
19. ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ

ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪਖੰਡੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚੋ।

20. ਉਹ ਜੋ ਖੰਡ ਖੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਵਰਜ ਕੇ ਮਾਰਨਾ ਪਖੰਡੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚੋ।

ਇੱਕ ਯੂਰਪੀਅਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਟੈਨੀ ਜੋਨਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਜੇ. ਜਾਧਵ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਿਮ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਵੀ ਸਨ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1935 ਨੂੰ ਯੋਓਲਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਲੱਭਣਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਡੇਲਸ ਨੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਐਸ. ਵੈਂਕਟਰਾਓ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ‘ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 31 ਮਈ 1936 ਨੂੰ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਭਾਸ਼ਣ ਪੜ੍ਹਿਆ। - ਸੰਪਾਦਕ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ-

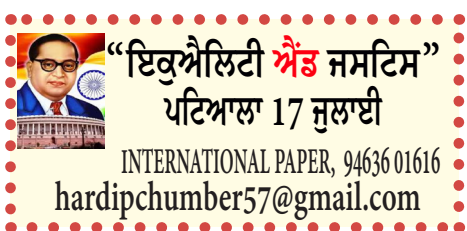
ਮਹਿਲਾਓ ਅਤੇ ਸੱਜਣੇ,

ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੇਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ‘ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮੇਰੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ

ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮੱਸਿਆ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਲਾਹ ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਲਾਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਦਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀ ‘ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਹੀ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਮੈਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕੁਝ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ। ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਚੀ ਡਾਗਰਸੀ ਡੇਲਾਸ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਭਾ ਦੀ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ....

ਉਹ ਸਮਾਜ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਬਣਾਇਆ

ਲੜੀ ਵਾਰ ਭਾਗ 14

ਕਲ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ

ਇਸ ਪਿਰਾਮਿਡ ਵਿੱਚ ਦੱਟਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਚੌਥੇ ਵਰਣ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਤ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਪਰਤ ਹੈ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਵਰਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ, ਭਾਵ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਵਰਣ, ਭਾਵ ਨੀਤੀ ਜਾਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰਲੀ ਪਰਤ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਪਰਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਭੇਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚਤੁਰਵਰਣ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਤੁਰਵਰਣਿਆਂ ਨੇ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਵਰਣਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਵਰਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸਨੇ ਚਤੁਰਵਰਣਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਚਤੁਰਵਰਣਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉੱਚ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਂ ਸੂਦਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਵਰਣ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਣ ਹਿੰਦੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ‘ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ‘ਬਾਕੀ’ ਅਵਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਯੂਰਪੀਅਨ ‘ਗੈਰ-ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਜੋ ਚਾਰ ਮੂਲ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਰਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਵਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਵਰਨ ਹਿੰਦੂ ਕੌਣ ਹਨ, ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਮਾਜਿਕ ਬਣਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਅਵਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗ ਭੇਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਗ੍ਰਿਮ ਦੀ ਪਰੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਟਾ, ਭੂਤਾਂ ਅਤੇ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਅਵਰਨ ਹਿੰਦੂ ਤਿੰਨ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ: (1) ਆਦਿਮ ਜਾਤੀਆਂ (2) ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ (3) ਅਛੁਤ ਜਾਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

1931 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਦਿਮ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2.5 ਕਰੋੜ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਲਗਭਗ 45 ਲੱਖ ਹੈ। 1931 ਵਿੱਚ, ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 7 ਕਰੋੜ

95 ਲੱਖ ਹੈ। ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ? ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ, ਭਾਵ, ਆਦਿਮ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ, ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ, ਭਾਵ, ਅਛੁਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੇ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਜਾਤਾਂ - ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਦੇਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਦੇਸਤਾਨਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ‘ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਛੁਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇ ਵਿਜੇਤਾ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਰਤਾਂ ‘ਤੇ ਦੇਸਤਾਨਾ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਭੇਦ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਭੇਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਭੇਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦੇ ਵਾਰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਵਿਜ ਅਤੇ ਸੂਦਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਸੂਦਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵੀ ਦੇ ਵਾਰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਉਹ ਦੇ ਵਾਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਗਾ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ

ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸੂਦਰ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਆਦਿਮ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਹੁਤ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ। ਦੇਵੇਂ ਅਛੁਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਵੇਂ ਦੇ ਵਾਰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਦਵਿਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਹ ਅੰਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਥੋਡਾਕਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਆਮ ਬਰਬਰ ਵਿਚਕਾਰ, ਪਰ ਅੰਤਰ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੂਦਰਾਂ ਦੇ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ: (1) ਸਤਸੂਦਰ ਜਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸੂਦਰ, ਅਤੇ (2) ਸੂਦਰ। ਉਹ ਸੂਦਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਤਸੂਦਰ ਜਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸੂਦਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਦਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦਿਮ ਜਾਤੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੂਦਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੂਦਰ ਦਵਿਜਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘੱਟ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ....

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰਸਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਹੋਇਆ ਕਤਲ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇਸ਼ੀ : ਤਲਵਾੜ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 17 ਜੁਲਾਈ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ “ਪੰਜਾਬ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2025” ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਵਾਣੀ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਨਾਥਾ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਸਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਡਾ ਭੀਮ ਰਾਉ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨਾ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਰਸਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੀ

ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦਲਿਤ-ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਮਾਰਚ 2022 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੱਗਭਗ 31% ਦਲਿਤ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਦਲਿਤ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਖਾਮੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸਮਰਸਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ, ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਤੇ ਬਾਕੀ ਹਾਜ਼ਿਰ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦਲਿਤ-ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨਸਭਾ

ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ “ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ 2025” ਵਿੱਚ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਸਮਾਜ, ਵਾਲਮੀਕੀ ਸਮਾਜ,ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਪੰਥ ਅਤੇ ਮਹਾਸ਼ਾ ਸਮੁਦਾਇ ਦੇ ਭਗਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।

ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਰਾਸਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ‘ਚ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ 23 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਹੋਏ ਦਾਖਲ-,ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ

ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ ਪੋਲਿੰਗ

ਮਾਨਸਾ, 17 ਜੁਲਾਈ : (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ 19 ਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਪੰਚਾਂ ਦੀ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਪ ਚੋਣ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਭਰਨ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਕੁੱਲ 23 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ - ਕਮ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਲਾਕ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਮਦਿੱਤੇਵਾਲਾ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 09 ‘ਚ 01 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਹੋਈ। ਬਲਾਕ ਬੁਢਲਾਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮਪੁਰ ਮੰਡੇਰ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 01 ‘ਚ 01 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਅਕਬਰਪੁਰ ਖੜਾਲ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 08 ‘ਚ 02, ਫਰੀਦਕੋ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 05 ‘ਚ 01, ਹਸਨਪੁਰ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 05 ‘ਚ 02, ਗੋਰਖਨਾਥ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 06 ‘ਚ 01 ਅਤੇ ਸਿਰਸੀਵਾਲਾ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 02 ‘ਚ 02 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।

ਅਤੇ ਰਾਮਨੰਦੀ ਵਿਖੇ 01 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਹੋਈ। ਬਲਾਕ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਗੰਗਣਾ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 04 ਵਿਚ 01, ਚੂਹੜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 04 ਵਿਚ 01, ਬੰਡਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 03 ਵਿਚ 01 ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 07 ਵਿਚ 01, ਕਰੰਡੀ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 05 ਵਿਚ 01 ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 08 ਵਿਚ 01, ਕੋਠੇ ਜਟਾਣਾਂ ਕਲਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 02 ਵਿਚ 01 ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਨਾਹਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 03 ਵਿਚ 02 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।

ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 18 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਹੋਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸ਼ਿਕੋਹਪੁਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਦਾ ਕੇਸ: ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਰੈਬਰਟ ਵਾਡਰਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ

ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸਕਾਈ ਲਾਈਟ ਹੌਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 37.64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ 43 ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ

ਐੱਨ ਟੇ ਰ ਸ ਮੈਂ ਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ED) ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪਤੀ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰੈਬਰਟ ਵਾਡਰਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕੋਹਪੁਰ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਦੇ ਵਿਚਲੀ ਕਥਿਤ ਬੇਨੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੇਸ ਵਿਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਕ ਕੇਸ ਵਿਚ 56 ਸਾਲਾ ਵਾਡਰਾ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਵਾਡਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕਾਈ ਲਾਈਟ ਹੌਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 37.64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ 43 ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕੁਰਕੀ ਦਾ

ਸਤਿਆਨੰਦ ਯਾਜੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਓਕਾਰੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 11 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ ਵਾਡਰਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ‘ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਯੋਗੀ’ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਮਾਨਸਾ 17 ਜੁਲਾਈ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਬਹਾਲੀ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਦਿਵਸ ਵੱਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਬਿੱਲੇ,ਕਾਲੇ ਰਿਬਨ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਸਾੜੀਆ ਗਈਆਂ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਗਵਿਜੇ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡੀ ਟੀ ਐਫ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਤਾਮਕੋਟ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਅਨੁਪਗੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਾਤੇਵਾਸ,ਕੋਟਲੀ ਖੁਰਦ, ਚਲੇਲਵਾਲਾ, ਨੰਦਗੜ, ਕੁਸਲਾ, ਸਮਾਉਂ ਮੇਨ, ਮੱਤੀ, ਮੌਜੇ, ਹੀਰੋ ਖੁਰਦ,ਹੀਰੋ ਕਲਾਂ,ਖੀਵਾ ਖੁਰਦ,ਖੀਵਾ ਕਲਾਂ,ਰੱਲਾ ਕੋਠੇ, ਅਕਲੀਆ, ਅਨੁਪਗੜ੍ਹ,ਸਪਸ ਝੱਬਰ, ਬੋਹਾ, ਬੇਰਿਆਵਾਲੀ,ਜੱਟਾਣਾ ਕਲਾਂ, ਧਿਗੜ, ਰਿਓਂਦ ਕਲਾਂ,

ਫੱਤਾ ਮਲੋਕਾ, ਅਹਲੂਪੁਰ, ਨਾਹਰਾ, ਘੁਦਵਾਲਾ, ਬੁਰਜ ਝੱਬਰ ਸਮੇਤ ਸੈਂਕੜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਬਿੱਲੇ ਲਾ ਕੇ 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੇਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੀ ਟੀ ਐਫ਼ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਗੁਰਤੇਜ ਉਭਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਹਟੀਵਾਲ, ਗੁਰਬਚਨ ਹੀਰੇਵਾਲਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਭੀਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮਾਰੂ ਨੋਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਰੂ ਨੋਟੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸੱਤਾ ‘ਚ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਪਰਖ ਕਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇ ਕਿ 3 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵੀ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ।ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ

ਬੋੜਾਵਾਲ, ਹਰਫੂਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਰਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸਫਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਪੇਅ ਸਕੇਲ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 2027 ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਰਾਂ ਤੋਂ 150 ਤੋਂ 250 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰਨਾ ਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 15000 ਤੋਂ 20000 ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰੇਆਮ ਬੇ ਇਨਸਾਫੀ

ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਨਜੀਤ ਅਕਲੀਆ, ਮੱਘਰ ਹਾਕਮਵਾਲਾ, ਹਰਦੇਵ ਜੋਗਾ, ਨਵਦੀਪ ਮੱਤੀ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਹੀਰੋ ਕਲਾਂ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਵੀਰ ਕੌਰ, ਨਿਰਲੇਪ ਕੌਰ,ਬਲਜਿੰਦਰ ਅਤਲਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੋਟਲੀ, ਸਿਕੰਦਰ ਕੋਟਲੀ, ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਜੱਟਾਣਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਚਲੇਲਵਾਲਾ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਬੋਹਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਟਾਹਲੀਆਂ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਮੱਤੀ,ਕੰਵਲਜੀਤ ਰਿਓਂਦ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਝੁਨੀਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਝੰਡੂਕੇ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਅੱਕਾਵਾਲੀ, ਸੁਖਦੀਪ ਰੜ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰੋ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਝੱਬਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਜੱਟਾਣਾ ਖੁਰਦ ਆਦਿ ਅਧਿਆਪਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ: ਵਪਾਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ’ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ

ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਾਟਾ ਚੈੱਕ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਘੜੀਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਪੰਜਾਬ ਵਾਚ ਕੰਪਨੀ’ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 9:20 ਵਜੇ ਦੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ

ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਵਾਰਦਾਤ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਗੋਲੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ’ਤੇ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਖ਼ੋਲ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਹੋਂਦ

ਦੁਕਾਨ ਨੇੜਿਓਂ ਸੜਕ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਕੁਝ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਆਏ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈਆਂ।

ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਆਦਿੱਤਿਆ, ਐੱਸਪੀ ਰਜਿੰਦਰ ਮਿਹਰਾਸ ਅਤੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਟਨਾ

ਸਥਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਖੰਘਾਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਭਰਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹੜਾ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾ ਰਮਨ ਬਹਿਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ।

“समानता और न्याय”
पटियाला 17 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहेब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

मुक्ति का मार्ग क्या है?

येवला, जिला नासिक में 13 अक्तूबर, 1935 की घोषणा, की पृष्ठ भूमि में डॉ. बी.आर. अम्बेडकर ने 30 और 31 मई, 1936 को दादर, मुम्बई में एक सभा का आयोजन किया “मैं

गम्भीरता से आपको विश्वास दिलाता हूँ कि मैं हिन्दू के रूप में नहीं मरूंगा।” इस सभा का एकमात्र उद्देश्य धर्म परिवर्तन आन्दोलन के लिए अपने लोगों के समर्थन का आकलन करना था। यहां लगभग तीस हजार अछूत महार उपस्थित थे।

विशेषतौर पर निर्मित पंडाल में निम्न नारे प्रदर्शित थे:-

1. धर्म मनुष्य के लिए है न कि मनुष्य धर्म के लिए।
2. दयामय बनने के लिए धर्म परिवर्तन करो।
3. संगठित होने के लिए धर्म बदलो।
4. शक्ति प्राप्त करने के लिए धर्म परिवर्तन करो।
5. समता लाने के लिए धर्म परिवर्तन करो।
6. स्वतंत्रता के लिए धर्म बदलो।
7. उस धर्म में क्यों हो, जहां आपको मन्दिरों में प्रवेश निषेध है?
8. उस धर्म में क्यों हो आपको पानी पीने की मनाही है ?
9. उस धर्म में क्यों हो, जिसमें आपको शिक्षा प्राप्त करना वर्जित है ?
10. उस धर्म में क्यों हो, जहाँ आपका कदम-कदम पर अपमान किया जाता है। उस धर्म में हो जिसमें आपको नौकरी पाने में अवरोध है ?
11. अपने निजी जीवन की खुशहाली के लिए धर्म बदलो।
12. उस धर्म में क्यों बने रहना चाहते हो जो तुम्हें मानव नहीं समझता ?
13. धर्म परायण मानवीय संबंधों की मनाही वाला धर्म नहीं - कोरा शक्ति प्रदर्शन है।
14. मानवता की पहचान को जो अधर्म कहे वह धर्म नहीं एक रोग है।
15. एक धर्म जो अपवित्र जानवर को छूने की आज्ञा देता हो, परन्तु मानव को छूने की मनाही करे, वह धर्म नहीं एक मूर्खता है।
16. एक धर्म जो योजनाबद्ध षडयंत्र से एक वर्ण को शिक्षा से वंचित रखे, धन संचय तथा शस्त्र धारण करने को मना करे, यह धर्म नहीं है, बलिक मानव जीवन का उपहास है।
17. एक धर्म जो निरक्षर को निरक्षर बने रहने

तथा गरीब को गरीब बने रहने के लिए बाधित करता है, धर्म नहीं एक दण्ड है।

18. वे जो दावा करते हैं कि ईश्वर सर्वव्यापी हैं लेकिन इन्सान से, जानवरों से भी खराब व्यवहार करते हैं, वे पाखण्डी हैं। ऐसे लोगों की संगति से दूर रहो।
19. वे जो चींटियों को चीनी खिलाते हैं लेकिन आदमियों को पानी पीने को
20. मनाही कर मारते हैं वे पाखण्डी हैं। इनकी संगति से बचो।

एक यूरोपियन मिशनरी मि. स्टैनी जोन्स तथा श्री बी. जे. जाधव वहाँ विशेषतौर पर आमन्त्रित थे। वहां पर बहुत से सिकख, मुस्लिम नेता तथा पुरोहित भी थे जो धर्म परिवर्तन के प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष संकेतों को समझने के उत्सुक थे। इस सम्मेलन का मुख्य उद्देश्य 13 अक्तूबर 1935 को येवला में की गई घोषणा को कार्यान्वित करने के तरीके व नीति ढूंढना था। श्री डी. डोलास ने प्रतिनिधियों का स्वागत किया जबकि श्री वी.एस. वेंकटराव हैदराबाद से आए दलित वर्ग के नेता, इस सभा के अध्यक्ष रहे। ‘ इस बारे में डॉ. बी. आर. अम्बेडकर ने 31 मई 1936 को मराठी में विस्तारपूर्वक वर्णन किया। उन्होंने तब पहले से तैयार भाषण का वाचन किया। - संपादक

उन्होंने कहा-
देवियो और सज्जनों,
अब तक आप जान गए होंगे कि यह सभा मेरे द्वारा हाल ही में धर्म परिवर्तन घोषणा पर गम्भीरतापूर्वक विचार करने के उद्देश्य से बुलाई गई है। धर्म परिवर्तन का विषय मेरा बहुत प्रिय विषय है। केवल यही नहीं, मेरे विचार से आपका पूरा भविष्य इस विषय पर आधारित है। मुझे यह कहने में कोई हिचकिचाहट नहीं है। कि आपको इस समस्या की गम्भीरता अच्छे से समझ आ गई है। अगर ऐसा नहीं होता तो आप इतनी विशाल संख्या में एकत्रित न हुए होते। मुझे इस भारी संख्या को देखकर बहुत खुशी है।

“Equality and Justice”
संतता, समता, भाईचारा
सं. 100 महीने

धर्म परिवर्तन की आवश्यकता
मेरे धर्म परिवर्तन की घोषणा के पश्चात हमारे आदमियों ने विभिन्न स्थानों पर बहुत सी सभाएँ गठित की और अपने मत तथा विचार प्रकट किए जो आप तक पहुंच गए होंगे। लेकिन हमें पहले कभी इकट्ठे होकर धर्म परिवर्तन समस्या पर विमर्श तथा निर्णय लेने का अवसर नहीं मिला। मुझे इस अवसर की बहुत प्रतीक्षा थी। सभी सहमत होंगे कि धर्म परिवर्तन आंदोलन को सफल बनाने की योजना अत्यावश्यक है। धर्म परिवर्तन बच्चों का कोई खेल नहीं है। यह एक मनोरंजन का विषय नहीं है। यह मानव जीवन को सफल बनाने से संबंधित है। जिस तरह एक नाविक अपनी लंबी यात्रा शुरू करने से पहले अपनी सभी आवश्यक तैयारी कर लेता है, उसी तरह हमें भी पूरी तैयारी करनी चाहिए। इसके बिना दूसरे किनारे तक पहुंचना असम्भव है। लेकिन जैसे एक नाविक तब तक सामान नहीं लादता जब तक कि उसे कितने मुसाफिर नाव पर चढ़ाने हैं का अन्दाजा नहीं लग जाता। मेरी भी स्थिति वैसी ही है और मैं सही तथ्यों के बगैर धर्म परिवर्तन आंदोलन को आगे नहीं बढ़ा सकता। जब तक मुझे यह पता नहीं कि कितने लोग हिन्दू धर्म त्यागने को तैयार हैं, मैं धर्म परिवर्तन की तैयारी शुरू नहीं कर सकता। जब मैंने बम्बई के कुछ श्रमजीवियों के सामने यह प्रकट किया कि मैं धर्म परिवर्तन के बारे में लोगों की राय सभा में मिले बगैर जानने में सक्षम नहीं हूँ, उन्होंने स्वेच्छा से सभा को बुलाने का दायित्व बिना खर्चें तथा बिना मजदूरी वहन किया। हमारे आदरणीय नेता तथा स्वागत समिति के प्रधान श्री रियो जी दगड्जी, दोलास अपने भाषण में संयोजकों द्वारा उठाए गए। कष्टों का उल्लेख पहले ही कर चुके हैं। मैं सभा की स्वागत समिति का आभारी हूँ जिन्होंने इस सभा के आयोजन में कड़ा परिश्रम व प्रयास किया।

लेख का शेष भाग कल....

“समानता और न्याय”
पटियाला 17 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

वह समाज जिसे हिंदुओं ने बनाया

शृंखलावार भाग नंबर 14

अवर्ण जातियों का आपस में क्या संबंध है? क्या वे केवल जातियों के समूह हैं या उनके बीच कोई वर्ग विभेद है? निश्चय ही वे केवल जातियों के समूह हैं। निश्चय ही अवर्ण जातियों के इस समूह में वर्ग विभेद हैं। पर इस बारे में कुछ संशय हो सकता है कि आदिम जातियों तथा जरायम- पेशा जातियों के बीच कोई वर्ग- विभेद है या नहीं। संभवतः यह अंतर अत्यंत क्षीण है। लेकिन इनमें कोई संदेह नहीं कि आदिम जातियों व जरायमपेशा जातियों और अस्पृश्यों के बीच स्पष्ट और व्यापक वर्ग - विभेद है। प्रथम दो के मन में यह अति स्पष्ट धारणा है कि अवर्ण जातियों के इस समूह में उच्च जातियां हैं और अस्पृश्य निम्न स्तर की जातियां हैं।
अब तक की चर्चा से पता चलता है कि हिंदू समाज संगठन की तीन विशिष्टताएं हैं: (1) जाति, (2) जातियों का क्रम, और (3) जाति व्यवस्था को भेदती हुई वर्ग-व्यवस्था। इसमें संदेह नहीं कि यह ढांचा बड़ा ही जटिल है और जो इसके ताने-बाने का अंग न हो, उसके लिए अपने मन में इस बारे में सही तस्वीर बना लेना शायद कठिन हो। संभव है कि इसे एक डायग्राम की सहायता से समझा जा सके। मैं नीचे एक ऐसा ही डायग्राम दे रहा हूँ, जो मेरे विचार में हिंदुओं के इस सामाजिक ढांचे की कुछ झलक दे सकता है।
इसमे उनके सामाजिक संगठन को सही तथा पूरी तस्वीर पेश करने की कोशिश की गई है। वह उसके अनेक महत्वपूर्ण लक्षणों को प्रस्तुत करता है। इसमें यह स्पष्ट होता है कि हिंदुओं

की दो शाखाएं हैं: (1) सवर्ण हिंदु, और (2) अवर्ण हिंदू। प्रथम शाखा अर्थात् सवर्ण हिंदुओं में जातियों के दो वर्ग हैं: (1) द्विजों का, और (2) शूद्रों का। दूसरी शाखा अर्थात् अवर्ण हिंदुओं में जातियों के दो वर्ग हैं: (1) आदिम और जरायम- पेशा जातियों का, और (2) अस्पृश्य जातियों का। दूसरी बात यह है कि हर जाति का एक घेरा होता है और वह बाकी से अलग होती है। यह बात डायग्राम में नहीं दर्शाई गई है। जातियों के चारों वर्गों में से हरेक का समूह है और उसे एक घेरे में रख दिया जाता है। घेरे में यह रेखा जाति को वर्ग में विभाजित करती है और उसे दूसरे वर्ग से अलग करती है। जाति का वर्ग, जाति जितना संगठित नहीं होता। लेकिन वहां वर्ग की भावना होती है। तीसरी बात ध्यान देने योग्य यह है कि किस आधार पर यह घेरा बना। ये अनेक हैं। कुछ स्थाई हैं और कुछ अस्थायी। द्विज जातियों और शूद्र जातियों के बीच कोई विभाजन है ही नहीं। वह तो केवल पर्दा भर है। यह विभाजन है ही नहीं। इसका उद्देश्य उन्हें अकेले रखना है। उसका उद्देश्य विभाजन नहीं है। शूद्र जातियों तथा प्रथम दो अवर्ण जातियों के बीच विभेद एक

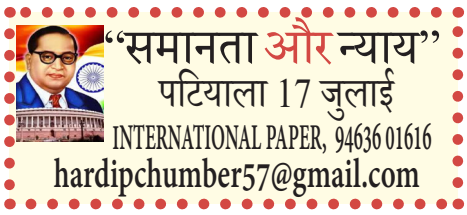
नियमित विभाजन है। लेकिन वह क्षीण भी है और थोड़ा भी उसे लांघा जा सकता है। यह विभाजन दोनों को अलग करता है, पर पूर्ण पृथक् नहीं करता। लेकिन इन तीन वर्गों और अस्पृश्यों के बीच विभाजन, वास्तविक विभाजन है और उसे हटाया नहीं जा सकता। वह कंटीले तार की बाढ़ जैसा है और उसका उद्देश्य होता है, स्पष्ट अलगाव करना। इसी बात को एक भिन्न प्रकार से व्यक्त किया जा सकता है कि प्रथम तीन घेरे इस प्रकार रखे गए हैं कि वे एक-दूसरे के भीतर हैं। द्विजों तथा शूद्र जातियों के बीच पहले विभाजन को हटाया जा सकता है और वे दोनों अलग-अलग घेरों के बजाए एक घेरे में रखे जा सकते हैं। इसी प्रकार दूसरे विभाजन को हटाया जा सकता है और उस दशा में द्विज, शूद्र, आदिम तथा जरायम- पेशा जातियां यदि एक इकाई नहीं, तो एक समूह बना सकते हैं और एक ही घेरे में रह सकते हैं। लेकिन तीसरे विभाजन को कभी भी हटाया नहीं जा सकता, क्योंकि जातियों के ये तीनों वर्ग एक मुद्दे के बारे में एकमत हैं कि वे कभी भी अस्पृश्यों के साथ लोगों की एक इकाई के रूप में एक नहीं होंगे

(अंग्रेजी की मूल पांडुलिपि की टंकित प्रति में यह स्थान खाली छोड़ दिया गया है। ‘एक’ शब्द अंग्रेजी खंड में उनके सं. मंडल द्वारा जोड़ा गया है - संपादक) यह एक जघन्य बाधा है, जो अस्पृश्यों को ‘शेष’ से अलग करती है और उन्हें अलग-थलग होने के लिए विवश करती है।
इस डायग्राम में जातियों के विभिन्न वर्गों को एक-दूसरे से ऊंचे दिखाया गया है। यह ऊंच-नीच के क्रम को स्पष्ट करने के लिए किया गया है, जो जाति-व्यवस्था का एक प्रमुख लक्षण है। मैंने सवर्ण जातियों के दो वर्गों को उच्च वर्ग की जातियां और निम्न वर्ग की जातियां और निम्नतम वर्ग की जातियां नहीं बताया है। एक दृष्टि से यह ठीक ही होता। सामान्य सामाजिक क्रम में निस्संदेह वे निम्नतर और निम्नतम है। लेकिन एक अन्य दृष्टि से यह उचित नहीं होता। उच्च, निम्न, निम्नतर और निम्नतम की शब्दावली से यह ध्वनित होता है कि वे एक पूरी इकाई के अंग हैं। लेकिन क्या अवर्ण जातियां और सवर्ण जातियां एक पूरी इकाई की अंग है। वे नहीं हैं। अब वर्तमान जाति व्यवस्था की जननी वर्ण-व्यवस्था की योजना तैयार की गई तो आदिम और जरायम- पेशा जातियों विचाराधीन नहीं थीं।

लेख का शेष भाग कल....

गुजरात में जातिवादी हिंसा: नाले को नुकसान न पहुंचाने की गुजारिश की तो सरपंच और साथियों ने दलित परिवार को बुरी तरह पीटा

जातिवादी लोगों ने एकजुट होकर दलित परिवार पर हमला किया, जिसमें लकड़ी और गददा पाटु जैसे हथियारों का उपयोग किया गया। हमलावरों ने पथराव भी किया और परिवार के घर के दरवाजे को तोड़ने की कोशिश की।

पाटन- गुजरात के पाटन जिले के सांतलपुर तालुका के दात्राणा गांव में 16 जुलाई को एक मामूली विवाद ने हिंसक रूप ले लिया, जब गांव के सरपंच और उनके साथियों ने एक दलित परिवार पर जानलेवा हमला किया। यह घटना तब शुरू हुई जब एक दलित व्यक्ति ने अपने घर के सामने बनाए गए नाले को नुकसान न पहुंचाने की गुजारिश की।

इस छोटी सी बात पर भड़के सरपंच और उनके साथियों ने न केवल जातिगत अपशब्दों का इस्तेमाल किया, बल्कि परिवार के सदस्यों पर लकड़ी और गददा पाटु जैसे हथियारों से हमला कर दिया। यह घटना गुजरात में दलित समुदाय के खिलाफ बढ़ती जातिवादी हिंसा का एक और उदाहरण है, जो सामाजिक असमानता और स्थानीय प्रशासन की उदासीनता को उजागर करती है।

FIR में बताई गई जानकारी के अनुसार 16 जुलाई की शाम करीब 6:30 बजे, दात्राणा गांव में सरपंच जीवनभाई सवाभाई

आहिर जेसीबी मशीन से सड़क पर कीचड़ हटा रहे थे। इस दौरान, दलित समुदाय के मादेवभाई धवल ने अपने घर के सामने बनाए गए नाले को नुकसान न पहुंचाने की गुजारिश की, ताकि सड़क पर पानी न फैले और गंदगी से बचा जा सके। इस बात पर सरपंच भड़क गए और उन्होंने मादेवभाई के साथ गाली-गलौज शुरू कर दी, जिसमें जातिगत अपशब्द शामिल थे। इसके बाद सरपंच ने मादेवभाई पर गददा पाटु (एक प्रकार का औजार) से हमला किया।

जब मादेवभाई के परिवार के सदस्य मुलजीभाई दानाभाई धवल, नारणभाई, उनकी पत्नी उपाबेन, मयूरभाई और विनोदभाई आदि उन्हें बचाने के लिए बीच में आए तो सरपंच ने अपने साथियों को बुला लिया। इनमें किशनभाई जीवणभाई आहिर, भचाभाई उर्फ भण्णो पाताभाई आहिर, विरमभाई सवाभाई आहिर, परबतभाई लालाभाई आहिर, सवाभाई लालाभाई आहिर, दलाभाई लालाभाई आहिर और अन्य अज्ञात व्यक्ति शामिल थे।

इन लोगों ने एकजुट होकर दलित परिवार पर हमला किया, जिसमें लकड़ी और

गददा पाटु जैसे हथियारों का उपयोग किया गया। हमले में नारणभाई, उपाबेन, मुलजीभाई, मयूरभाई और विनोदभाई को विशेष रूप से पीट और सिर पर गंभीर चोटें आईं। हमलावरों ने पथराव भी किया और परिवार के घर के दरवाजे को तोड़ने की कोशिश की।

हमलावरों ने धमकी दी कि “आज तो बच गए, लेकिन अगली बार जान से मार देंगे।” घायलों को 108 एम्बुलेंस के जरिए सांतलपुर के सरकारी अस्पताल ले जाया गया, जहां उनकी प्राथमिक चिकित्सा की गई। इसके बाद, मुलजीभाई दानाभाई धवल ने सांतलपुर पुलिस स्टेशन में शिकायत दर्ज की।

शिकायत को अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम, 1989 (SC/ST Act) की धारा 3(1)(r) (अनुसूचित जाति/जनजाति के व्यक्ति को जानबूझकर अपमानित करना) और धारा 3(1)(s) (अनुसूचित जाति/जनजाति के व्यक्ति के खिलाफ जातिगत अपशब्दों का उपयोग) के साथ बीएनएस की धाराओं में दर्ज किया गया है।

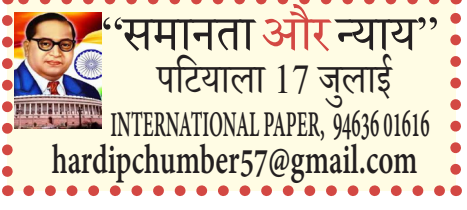
FIR में सरपंच जीवणभाई सवाभाई आहिर, किशनभाई

जीवणभाई आहिर, भचाभाई उर्फ भण्णो पाताभाई आहिर, विरमभाई सवाभाई आहिर, परबतभाई लालाभाई आहिर, सवाभाई लालाभाई आहिर और दलाभाई लालाभाई आहिर नामजद हैं।

पाटन से सामाजिक कार्यकर्ता नरेंद्रभाई एम परमार कहते हैं कि दात्राणा गांव की यह घटना इस बात का प्रमाण है कि जातिगत मानसिकता अभी भी समाज में गहरी जड़ें जमाए हुए है।

गुजरात में दलितों के खिलाफ जातिवादी हिंसा की घटनाएं बार-बार सामने आ रही हैं। राष्ट्रीय अपराध रिकॉर्ड ब्यूरो (NCRB) के आंकड़ों के अनुसार, 2023 में गुजरात में SC/ST Act के तहत 1,500 से अधिक मामले दर्ज किए गए, जो दलित समुदाय के खिलाफ बढ़ते अत्याचारों को दर्शाता है। कई मामलों में खासकर ग्रामीण क्षेत्रों में, दलितों को सामाजिक बहिष्कार, अपमान और हिंसा का शिकार बनाया जाता है। इस तरह की हिंसा अक्सर छोटे-छोटे विवादों, जैसे व्यक्तिगत जीवनशैली या सामाजिक गतिविधियों में भाग लेने से शुरू होती है।

कानपुर में प्लंबर की हत्या की वजह महिला, पुरानी रंजिश या फिर कुछ और ? जारी 6 से पूछ ताछ

सुनील बाजपेई कानपुर। यहां घाटमपुर के पतारा में हुए प्लंबर हत्याकांड में पुलिस आधा दर्जन लोगों को हिरासत लेकर पूछताछ कर रही है लेकिन अभी तक घटना की सही वजह पता नहीं चल पाई है फिर भी व्यक्ति की जा रही आशंका से

हत्या की वजह महिला पुरानी रंजिश या फिर कुछ और जैसे सवाल भी उठ रहे हैं जिनके जवाब कीजिए पुलिस आधा दर्जन लोगों को हिरासत में लेकर पूछताछ भी कर रही है।

पुलिस के मुताबिक 24 घंटे से लापता प्लंबर का शव बुधवार देर शाम खेत में

पड़ा मिला था। उसकी हत्या गला घोटकर की गई थी। मौके पर पहुंची पुलिस और फॉरेंसिक टीम ने साक्ष्य जुटाए हैं। पुलिस ने शव को पोस्टमार्टम के लिए भेजा है। देर रात पुलिस ने आधा दर्जन संदिग्धों को हिरासत में लेकर पूछताछ शुरू की है। जो कि आज गुरुवार को भी जारी है।

घटना के बारे में प्राप्त विवरण के मुताबिक घाटमपुर थाना क्षेत्र के बरनाव मोड़ निवासी 45

वर्षीय राकेश कुरील पुत्र शिवराज प्लंबर का काम करके अपने परिवार का भरण पोषण करते थे। मंगलवार सुबह वह रोज की तरह घर से ड्यूटी जाने को कहकर निकले थे। शाम को वह वापस घर नहीं लौटे तो पत्नी ने उन्हें फोन मिलाया तो उन्होंने बताया कि वह थोड़ी देर में घर आ जाएंगे। इसके बाद से मोबाइल फोन बंद बताने लगा।

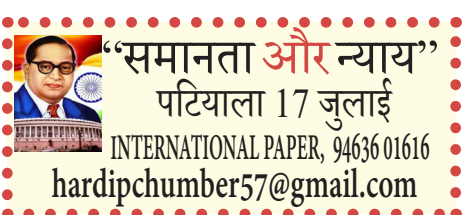
मौके पर पहुंची पुलिस ने बताया कि ग्रामीणों ने खेत में

युवक का शव पड़ा देखा। उसका गला गमछे के सहारे कसा हुआ था। परिजनों ने फोनकर पुलिस को घटना की सूचना दी। इसके बाद एडीसीपी साउथ योगेश कुमार, घाटमपुर एसीपी कृष्णकांत यादव ने घटनास्थल पर जांच पड़ताल की थी।

फिलहाल पुलिस आधा दर्जन संदिग्धों को हिरासत में लेकर पूछताछ कर रही है। पुलिस सूत्रों के मुताबिक घटना की वजह पुरानी रंजिश और किसी से अवैध संबंध भी हो सकते हैं। अलबत्ता पुलिस का दावा है कि घटना का खुलासा जल्द ही किया जाएगा जिसके लिए हर संभव प्रयास भी लगातार किए जा रहे हैं।

एडिटर्स गिल्ड ने बिहार में पत्रकार अजीत अंजुम के खिलाफ एफआईआर की निंदा की

एक चुनाव अधिकारी की शिकायत के बाद, अंजुम पर भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) और जनप्रतिनिधित्व अधिनियम, 1951 की धाराओं के तहत चुनावी प्रक्रिया में कथित रूप से हस्तक्षेप करने, सांप्रदायिक विवाद भड़काने और गलत सूचना फैलाने का आरोप लगाया गया है।

नई दिल्ली- एडिटर्स गिल्ड ऑफ इंडिया ने बिहार में पत्रकार अजीत अंजुम के खिलाफ प्राथमिकी दर्ज किए जाने पर गहरी चिंता व्यक्त की है और इसे वैध रिपोर्टिंग के प्रति ज्यादातर बताया है।

एक लोकप्रिय यूट्यूब चैनल चलाने वाले अंजुम पर बिहार के बलिया पुलिस स्टेशन में मामला दर्ज किया गया है, जब वह और उनकी टीम मतदाता सूची के चल रहे विशेष गहन पुनरीक्षण कार्यक्रम की कवरेज के लिए एक ब्लॉक-स्तरीय चुनाव कार्यालय गए थे। उनकी बाद की रिपोर्ट में पुनरीक्षण प्रक्रिया में कथित अनियमितताओं को उजागर

किया गया था। एक चुनाव अधिकारी की शिकायत के बाद, अंजुम पर भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) और जनप्रतिनिधित्व अधिनियम, 1951 की धाराओं के तहत चुनावी प्रक्रिया में कथित रूप से हस्तक्षेप करने, सांप्रदायिक विवाद भड़काने और गलत सूचना फैलाने का आरोप लगाया गया है।

अपने बयान में, एडिटर्स गिल्ड ने स्पष्ट किया कि वह अंजुम की रिपोर्ट की सामग्री का बचाव या विवाद नहीं करना चाहता है। हालाँकि, इसने पत्रकारिता के अपराधीकरण पर कड़ी आपत्ति जताई और कहा कि अधिकारियों के पास विवादित रिपोर्टिंग से निपटने के लिए स्पष्टीकरण या खंडन जारी करने जैसे अन्य साधन

भी हैं। गिल्ड ने कहा, “एक वैध पत्रकारिता गतिविधि के लिए एफआईआर दर्ज करना अत्यधिक प्रतीत होता है।” “पत्रकारिता को अपराध घोषित करना और पत्रकारों के खिलाफ गंभीर कानूनी प्रावधानों का इस्तेमाल करना मीडिया रिपोर्टों का विरोध करने के लिए इस्तेमाल किए जाने वाले औजारों में से नहीं होना चाहिए।”

गिल्ड ने अधिकारियों से यह सुनिश्चित करने का आग्रह किया कि अंजुम सहित सभी पत्रकार बिना किसी बाधा के अपने पेशेवर कर्तव्यों का पालन कर सकें। इसने सभी हितधारकों द्वारा जिम्मेदार और सच्ची पत्रकारिता को बनाए रखने की आवश्यकता पर बल

दिया। यह बयान एडिटर्स गिल्ड ऑफ इंडिया के अध्यक्ष अनंत नाथ, महासचिव रूबेन बनर्जी और कोषाध्यक्ष के वी प्रसाद द्वारा संयुक्त रूप से जारी किया गया।

इस मामले ने प्रेस की स्वतंत्रता पर चिंताएँ पैदा कर दी हैं, और मीडिया नियामकों ने एक निष्पक्ष समाधान की माँग की है जो खोजी रिपोर्टिंग को बाधित न करे।

बिहार कांग्रेस नेता के बेटे के खिलाफ सोशल मीडिया पर ‘जातिगत द्वेष’ फैलाने के आरोप में एफआईआर दर्ज

अधिकारी फॉरेंसिक जांच के लिए वास्तविक पोस्ट और डिजिटल साक्ष्यों की पहचान कर रहे हैं।

पटना- बिहार कांग्रेस के पूर्व प्रदेश अध्यक्ष अखिलेश प्रसाद सिंह के बेटे आकाश सिंह के खिलाफ सोशल मीडिया पोस्ट के जरिए जातिगत द्वेष फैलाने के आरोप में पटना साइबर थाने में एफआईआर दर्ज की गई है। यह मामला (संख्या 2493/25) 13 जुलाई को लोक जनशक्ति पार्टी (रामविलास) के प्रवक्ता

और पटना के दीपा निवासी मनीष सिंह की शिकायत पर दर्ज किया गया।

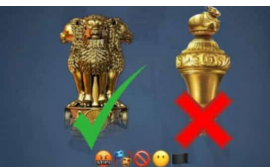
एफआईआर के अनुसार, पटना के दीपा स्थित न्यू मिथिला कॉलोनी निवासी मनीष सिंह ने आरोप लगाया है कि पाटलिपुत्र कॉलोनी निवासी और महाराजगंज से पूर्व सांसद आकाश कुमार सिंह अन्य लोगों के साथ मिलकर 4 जुलाई को सीवान जिले के मलमलिया चौक पर हुई नृशंस सामूहिक हत्याकांड के संबंध में

फेसबुक, व्हाट्सएप और एक्स जैसे प्लेटफॉर्म पर भ्रामक, झूठी और भड़काऊ सामग्री पोस्ट कर रहे हैं।

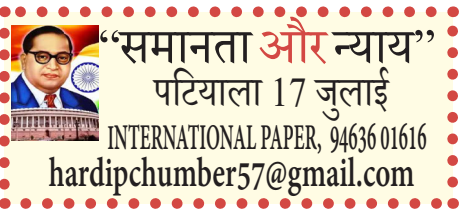
शिकायतकर्ता ने कहा कि इन पोस्ट में न केवल निराधार और गलत जानकारी थी, बल्कि हत्या में शामिल अपराधियों को उनकी जाति के आधार पर महिमामंडित करके और दूसरों को उनका समर्थन करने के लिए उकसाकर विभिन्न समुदायों के बीच आपसी नफरत, दुश्मनी और

हिंसा फैलाने की भी कोशिश की गई थी। यह भी आरोप लगाया गया कि पीड़ित पक्ष का समर्थन करने वाले या उनकी मदद करने वाले लोगों को इन पोस्ट के जरिए सार्वजनिक रूप से धमकाया जा रहा था।

आईएनएस से बात करते हुए, मनीष सिंह ने कहा, “इस तरह की सामग्री सामाजिक शांति और सद्भाव को गंभीर रूप से नुकसान पहुंचा सकती है और बिहार में कानून-व्यवस्था की स्थिति को बिगाड़ सकती

बांग्लादेश में जिस घर को सत्यजीत रे के परिवार का बताया जा रहा है, आखिर वह किसका है?

सोशल मीडिया पर ऐसी खबरों की भरमार है जिनमें कहा गया है कि बांग्लादेश के मैमनसिंह में मशहूर फ़िल्मकार सत्यजीत रे के सौ साल से भी ज्यादा पुराने एक पुश्तैनी घर को ढहाया जा रहा है. इस भवन की हालत जर्जर है.

इस बीच, भारत सरकार ने बांग्लादेश सरकार से इस घर को ढहाने के फ़ैसले पर पुनर्विचार करने की अपील की है. साथ ही भारत सरकार ने इस भवन के जीर्णोद्धार और पुनर्निर्माण में सहयोग का भी प्रस्ताव रखा है. भारत के विदेश मंत्रालय की वेबसाइट पर जारी एक बयान में यह बात कही गई है.

इसके अलावा पश्चिम बंगाल की मुख्यमंत्री ममता बनर्जी ने भी बांग्लादेश सरकार से इस भवन को बचाने का अनुरोध किया है. उन्होंने एक्स पर अपनी एक पोस्ट में यह अनुरोध किया है.

इस मुद्दे पर आलोचना बढ़ने के बीच बांग्लादेश शिशु अकादमी ने बुधवार को इमारत ढहाने का काम स्थगित कर दिया.

जिस घर की चर्चा हो रही है, वह मैमनसिंह शहर के हरिकिशोर रॉय रोड पर है. ये घर जिस ज़मीन पर है, साल 2008 में वह बांग्लादेश के महिला एवं बाल मामलों के मंत्रालय के तहत शिशु अकादमी के नाम पर आवंटित की गई थी

लेकिन बाद में शिशु अकादमी ने इस घर को खतरनाक मानते हुए इसकी जगह एक नई इमारत बनाने का फ़ैसला किया.

लेकिन अब कई सवाल उठ रहे हैं. पूछा जा रहा है कि क्या जि घर को ढहाए जाने के मुद्दे पर इतनी चर्चा हो रही है, वह वास्तव में सत्यजीत रे के पूर्वजों का ही है? यह कब से लावारिस हालत में है? इसका मालिकाना हक़ किसके पास था?

बांग्लादेश पुरातत्व विभाग के मैमनसिंह कार्यालय के एक अधिकारी के मुताबिक, विभाग का मानना है कि यह इमारत सत्यजीत रे के पूर्वजों की है. हालांकि, यह इमारत संरक्षित पुरातात्विक संरचनाओं की सूची में नहीं है..

मैमनसिंह में पुरातत्व विभाग की फ़ील्ड ऑफिसर सबीना यास्मीन ने बताया कि मैमनसिंह संभाग में पुरातात्विक संरचनाओं का सर्वेक्षण अभी जारी है. इसके पूरा होने के बाद ही किसी भी संरचना को संरक्षित सूची में शामिल किया जाता है.

इसीलिए विभाग ने मौखिक रूप से ये अनुरोध किया है कि फिलहाल इस घर को न ढहाया जाए. इसके अलावा शिशु अकादमी से इस घर को ढहाने की अनुमति समेत सभी कागजात भी मांगे गए हैं. इसके लिए लिखित आवेदन किया गया है.

इस बीच, संबंधित पक्षों के साथ एक बैठक में जिला उपायुक्त मुफ़ीदुल आलम ने कहा है कि यह सत्यजीत रे के पूर्वजों का घर नहीं है. मैमनसिंह स्थित पुरातत्व विभाग के कार्यालय में एक शोधकर्ता और काजी नजरूल इस्लाम विश्वविद्यालय के नाट्य कला विभाग के अंशकालिक शिक्षक स्वप्न धर ने भी प्रशासन की तरह यही दावा किया है. उनका दावा है कि वह घर सत्यजीत रे के पूर्वजों का नहीं बल्कि समाजसेवी रणदा प्रसाद साहा का है.

धर का कहना है कि साल 2010 में बांग्लादेश सरकार और जर्मनी की साझा आर्थिक मदद से हुए एक शोध में इसकी जानकारी मिली थी.

उन्होंने कहा है कि हरिकिशोर रोड पर ही सत्यजीत रे के पूर्वजों का भी एक घर था. लेकिन उसे करीब दस साल पहले ही ढहा दिया गया था.

इतिहासकार मुंतशिर मामून के मुताबिक उस समय पूरे पूर्वी बंगाल में ऐसे घर थे. जिन लोगों को लेकर इतनी चर्चा हो रही है उनके पूर्वज देश के विभाजन से बहुत पहले ही यहां से चले गए थे. इनमें से कुछ घरों को तो संरक्षित किया गया है. लेकिन रखरखाव के अभाव में बाकी घर जर्जर

हालत में हैं.मामून ने बीबीसी बांग्ला से कहा, “सार्क में शामिल पड़ोसी देशों में भी ऐसे घरों और ढांचों का रखरखाव संभव नहीं हो सका है.”

वास्तुकला के लिहाज से अहम

मैमनसिंह स्थित पुरातत्व विभाग की फ़ील्ड आफिसर सबीना यास्मीन ने बताया है कि वास्तुकला के लिहाज से यह घर महत्वपूर्ण है. इसी वजह से शिशु अकादमी से इसे ढहाने का काम रोकने और इसे बचाने का मौखिक अनुरोध किया गया है. इसके साथ ही उससे लिखित तौर पर वो तमाम कागजात मांगे गए हैं जिनके आधार पर उसे ढहाने का फैसला लिया गया.

यास्मीन के मुताबिक, शिशु अकादमी ने बताया है कि उस घर को पहले ही खतरनाक और लावारिस घोषित किया जा चुका था. उन्होंने बताया कि अब तक उस घर के एक-तिहाई हिस्से को ढहाया जा चुका है.

यास्मीन ने बीबीसी बांग्ला से कहा, “ढांचे के लिहाज से यह घर सौ साल पुराना है. चूना और गारे से निर्मित इस घर की दीवारें 40 सेमी मोटी हैं. वास्तुकला के लिहाज इसका महत्व है.”

उनका कहना था कि पुरातात्विक मामलों में विभिन्न फेसबुक पोस्ट के अलावा इतिहास की पुस्तकें, यूट्यूब पर उपलब्ध सामग्री और यहां तक कि लोककथाओं पर भी विचार किया जाता है.

यास्मीन कहती हैं, “दर्जी अब्दुल वहाब की पुस्तक ‘हिस्टोरिकल मॉन्यूमेंट्स ऑफ मैमनसिंह रीजन’ में इस बात का जिक्र है. हालांकि उसमें सीधे तौर पर ऐसा नहीं लिखा है. मैंने इसे ऑनलाइन, यूट्यूब और बांग्ला पीडिया पर भी देखा कि यह (घर) रॉय परिवार का है. मेरी दलील यह है कि ऐसा इसलिए हो सकता है क्योंकि उस इमारत के सामने वाली सड़क का नाम हरिकिशोर रॉय रोड है.”

वह कहती हैं, “उस पुस्तक में यह भी लिखा है कि वहां पहले से एक घर था जिसे ढहा दिया गया. वहीं रे परिवार का घर था. रे परिवार के एक घरों में कई संरचनाएं होती हैं. उसी वजह से मुझे लगता है कि यह रे परिवार के ही किसी पूर्वज का घर हो सकता है.”

लेकिन उनका कहना था कि यह घर अभी पुरावशेषों या पुरातात्विक तौर पर संरक्षित धरोहरों की सूची में शामिल नहीं है. इसकी वजह यह है कि मैमनसिंह डिवीजन में सर्वेक्षण का काम अब भी जारी है.

यास्मीन कहती हैं, “यह एक लंबे समय तक चलने वाली प्रक्रिया है. हम सर्वेक्षण के आधार पर अपनी रिपोर्ट मुख्यालय में भेज देते हैं. उसके बाद चरणबद्ध तरीके से संरक्षित भवनों की सूची में शामिल किया जाता है. बीते वित्त वर्ष से मैमनसिंह में सर्वेक्षण शुरू हुआ है. दो उप-जिलों में काम पूरा हो गया है. 13 उप-जिलों में यह काम होगा. मैमनसिंह सदर उप-जिले में अब तक सर्वेक्षण नहीं हुआ है.”

इतिहासकार क्या कह रहे हैं?

बांग्लादेश के राष्ट्रीय ज्ञानकोश कहे जाने वाला बांग्ला पीडिया में रायचौधरी उपेंद्र किशोर से संबंधित अध्याय में लिखा गया है कि उपेंद्र किशोर का जन्म 10 मई 1863 को मैमनसिंह जिले के मसूआ गांव में हुआ था. इस समय वह किशोरगंज के तहत आता है.

पांच वर्ष की आयु में उनके पिता कालीनाथ रॉय उर्फ श्याम सुंदर मुंशी के करीबी रिश्तेदार मैमनसिंह के जमींदार हरिकिशोर चौधरी ने उपेंद्र किशोर को दत्तक पुत्र के रूप में गोद ले लिया था. उसके बाद उनका नया नाम उपेंद्र किशोर राय चौधरी रखा गया. जमींदार हरिकिशोर के संरक्षण में ही

उनकी पढ़ाई-लिखाई शुरू हुई.

उपेंद्र किशोर रायचौधरी के चार पुत्र-पुत्रियों में मशहूर बाल साहित्यकार सुकुमार रे भी शामिल हैं.

बांग्ला पीडिया के मुताबिक, सुकुमार रे का जन्म कलकत्ता (अब कोलकाता) में हुआ था. लेकिन इसमें इस बात का जिक्र किया गया है कि उनका मूल निवास मैमनसिंह जिले के मसूआ में था.

सुकुमार रे के बेटे और मशहूर फिल्मकार सत्यजीत रे का जन्म भी कोलकाता में ही हुआ था. बांग्ला पीडिया में उनका पैतृक निवास स्थान भी मैमनसिंह जिले के मसूआ को ही बताया गया है.

इसके अलावा इतिहास की दूसरी किसी पुस्तक में उपेंद्र किशोर रायचौधरी या उनके परिवार के बारे में ऐसा कोई लेख नहीं मिला है.

इतिहासकारों का कहना है कि पूरे पूर्वी बंगाल में ऐसे घर थे. जिन लोगों की इतनी चर्चा हो रही है उनके पूर्वज देश के विभाजन से बहुत पहले से ही यहां से चले गए थे. रखरखाव के अभाव में ऐसे तमाम घर जर्जर हालत में हैं. कुछ घरों को संरक्षित करना संभव हो सकता है. मिसाल के तौर पर पश्चिम बंगाल के मुख्यमंत्री रहे ज्योति बसु के घर को संरक्षित किया गया था.

इतिहासकार मुंतशिर मामून कहते हैं, “हम भी चाहते हैं कि जो घर ठीक स्थिति में हैं उनको संरक्षित कर इस्तेमाल करने लायक बनाया जाए. लेकिन जो पूरी तरह ढह चुके हैं उनकी जगह तो नए घर बनेंगे ही. हमारे लिए इतने घरों का संरक्षण संभव नहीं है.”

मामून इसकी वजह बताते हुए कहते हैं, “सत्यजीत रे की तरह मशहूर लोगों की तादाद कम से कम 60 या उससे ज्यादा ही होगी. संरक्षण के अभाव में उनमें से कइयों के घरों का नामोनिशान भी मिट चुका है. पड़ोसी देशों में भी ऐसी कई मशहूर हस्तियों के घरों का संरक्षण नहीं किया जा सका है.”

ढाका विश्वविद्यालय में इतिहास के शिक्षक रहे मामून का मानना है कि अगर स्थानीय लोग और बांग्लादेश के संस्कृति मंत्रालय की दिलचस्पी हो और घर रहने लायक स्थिति में हो तो उसे संरक्षित किया जा सकता है.

मामून कहते हैं, “इतिहास के छात्र के तौर पर मैं हमेशा ऐसी यादों को संरक्षित करने के पक्ष में हूं. लेकिन ऐसा करना संभव नहीं है. सार्क देशों में भी ऐसे भवनों को बेहतर तरीके से संरक्षित करना संभव नहीं हो सका है. हम अफ़ग़ानिस्तान में बामियान की भी रक्षा नहीं कर सके. वो तो इतनी बड़ी ऐतिहासिक चीज़ थी.”

मैमनसिंह के पुरातात्विक शोधकर्ता स्वप्न धर का दावा है कि जिस इमारत को ढहाए जाने की इतनी चर्चा हो रही है वह सत्यजीत रे का पुश्तैनी घर नहीं है. यह समाजसेवी रणदा प्रसाद साहा का अस्थायी निवास है. धर दावा करते हैं कि उसी इलाके में सत्यजीत रे के पूर्वजों का बनाया घर भी था. लेकिन करीब दस साल पहले उसे ढहा दिया गया था.

उनका कहना है कि साल 2010 में बांग्लादेश सरकार और जर्मनी की साझा आर्थिक सहायता से हुए एक शोध और सर्वेक्षण से इसकी जानकारी मिली थी. इस कोष की

रकम मैमनसिंह नगरपालिका को दी गई थी.

उस शोध का उद्देश्य मैमनसिंह में जर्मन गोथिक कला के इस्तेमाल के जरिए बनाए गए भवनों का पता लगाना था. शशि लॉज के अलावा आनंद मोहन कॉलेज के भवन भी इस कला के नमूने हैं.

इस शोध के तहत साल 2009 से 2010 यानी एक वर्ष तक जमीनी समीक्षा की गई थी.

फ्रांस के शहरी संरक्षण विशेषज्ञ रोमेन लार्चर के नेतृत्व में किए गए उक्त अध्ययन में मैमनसिंह के पुरातात्विक महत्व वाले 320 घरों की पहचान की गई. लेकिन जमीनी स्तर पर समीक्षा करने पर उनमें से 280 ही मिल सके थे. बाकियों को कई साल पहले ही ढहा दिया गया था.

स्वप्न धर कहते हैं, “रोमेन लार्चर ने इन 280 घरों को तीन वर्गों में बांटा था. मैं भी उनके साथ था. इनमें से पहले वर्ग में चिह्नित छह घरों में ऐतिहासिक शशि लॉज के अलावा अलेक्जेंडर कासल लकड़ी से बने थे. दूसरे वर्ग में 54 घरों को शामिल किया गया था. अंतर्राष्ट्रीय मानकों के अनुसार पुरावशेषों की श्रेणी में होने के बावजूद उनको ढहाया नहीं जा सकता. मेरा घर भी इन 54 घरों में से एक था.”

धर का दावा है कि शशिकांत महाराज और सूर्यकांत के परिवार ने रणदा प्रसाद साहा को वह जगह दान में दी थी.

वह बताते हैं, “रणदा प्रसाद साहा यहां कोयले का कारोबार करते थे. उनको वह जगह रहने के लिए दी गई थी. उन्होंने ही वहां यह घर बनवाया था. इस घर के निर्माण में लगी ईंटों का भी पुरातात्विक महत्व है. उन पर एसके यानी सूर्यकांत लिखा है. एसके अस्पताल का निर्माण भी उसी दौरान किया गया था. उन ईंटों से इस घर का निर्माण भी किया गया.”

धर का दावा है कि इस शोध के दौरान उन्होंने रणदा प्रसाद साहा के एक वंशज आरती प्रसाद साहा से भी बातचीत की थी.

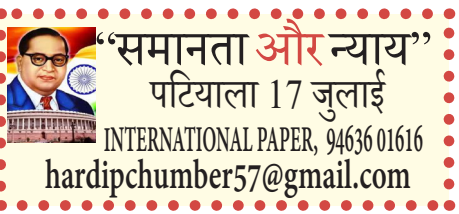
धर के मुताबिक, स्थानीय प्रशासन के साथ एक बैठक में उन्होंने इस घर को रणदा प्रसाद साहा के नाम से जोड़ने की अपील की है.

उनका कहना था, “यह घर आरपी साहा का है. इसे सत्यजीत रे के पूर्वजों का घर बताने का दुनिया भर में नकारात्मक असर पड़ा है. कहा जा रहा है कि यह सत्यजीत रे के पूर्वजों का घर है. लेकिन ऐसा नहीं है. सत्यजीत रे के पूर्वज हरिकिशोर ने घर के सामने स्थित सड़क बनवाई थी. इसलिए उसका नामकरण उनके नाम पर ही किया गया है. सत्यजीत रे का घर इस सड़क के आखिरी छोर पर है. रोमेन लार्चर के शोध में इस बात का साफ जिक्र है. यह बात कागजात में भी दर्ज है.”

उन्होंने दावा कि साल 2010 में यह शोध रिपोर्ट एक अखबार में भी छपी थी.”

शोधकर्ता ने बताया कि केदारनाथ मजूमदार की लिखित “मैमनसिंह का इतिहास और विवरण”, ब्रिटिश लेखक और सिविल कलेक्टर रॉबर्ट ड्यू की लिखित “ब्रीफ हिस्ट्री ऑफ मैमनसिंह” और दर्जी अब्दुल वहाब की लिखित “मैमनसिंह क्षेत्र के ऐतिहासिक स्मारक” जैसी पुस्तकों के विभिन्न लेखों में इस मुद्दे का जिक्र किया गया है

राहुल गांधी बोले- निर्वाचन आयोग ‘इलेक्शन कमीशन’ है या BJP की ‘इलेक्शन चोरी’ शाखा बन चुका

कांग्रेस के पूर्व अध्यक्ष राहुल गांधी ने एक वरिष्ठ पत्रकार के खिलाफ बिहार में दर्ज प्राथमिकी को लेकर बृहस्पतिवार को निर्वाचन आयोग पर निशाना साधा और सवाल किया कि यह क्या ‘इलेक्शन कमीशन’ है या फिर पूरी तरह भारतीय

जनता पार्टी की ‘इलेक्शन चोरी’ शाखा बन चुका है। बिहार के बेगूसराय में विशेष मतदाता पुनरीक्षण (एसआईआर) को लेकर कथित रूप से भ्रामक जानकारी फैलाने के आरोप में वरिष्ठ पत्रकार अजीत अंजुम के खिलाफ प्राथमिकी दर्ज की गई है। यह कार्रवाई उनके यूट्यूब चैनल पर 12 जुलाई को अपलोड किए गए एक

वीडियो के आधार पर की गई है। लोकसभा में नेता प्रतिपक्ष राहुल गांधी ने सोशल मीडिया मंच ‘एक्स’ पर पोस्ट किया, “बिहार में चुनाव आयोग एसआईआर के नाम पर वोट चोरी करते हुए रंगे हाथ पकड़ा गया। काम सिर्फ चोरी, नाम एसआईआर- पर्दाफाश करने वाले पर होगी एफआईआर।” उन्होंने सवाल किया कि

क्या निर्वाचन आयोग ‘इलेक्शन कमीशन’ है या यह पूरी तरह भाजपा की ‘इलेक्शन चोरी’ शाखा बन चुका है?